

20/1

23/1 Athena 8

TER ADVISERING

Aan
de Staatssecretaris

Directie Directe Belastingen
Inlichtingen

10.1.d

Datum
15 januari 2014

Notitienummer
DB/2014/70

Rubriek
Inkomstenbelasting; algemeen

Auteur

10.1.d

Van
de directeur
Politiek
de 10.1.d
Belastingen

Kopie aan
2 * PA
minister
Communicatie

Bijlagen

notitie

Paraaf de 10.1.d	Via de secretaris-generaal 10.1.d	Via de directeur Belastingen 10.1.d
Via de secretaris-generaal voor 10.1.d	Mede De directeur 10.1.d	Mede De directeur AFEP 10.1.d

Aanleiding

Uw vragen bij de concept nota naar aanleiding van het verslag op het wetsvoorstel hervorming kindregelingen (AFP 2014/21).

U had gevraagd om:

- een aanpassing van de antwoorden inzake fraudegevoeligheid in die zin dat de risico's van de alleenstaande ouderkop in het KGB (huishoudentoeslag) niet worden gebagatelliseerd.
- het in beeld brengen van de inkomenseffecten van de LOK op microniveau.

In bijgaande tekst zijn die antwoorden aangepast.

Beslispunt

Gaat u akkoord met de bijgevoegde aangepaste antwoorden?

nie open.

Kernpunten

- De antwoorden zijn ambtelijk afgestemd met SZW
- De conceptantwoorden zijn als bijlage bijgevoegd.
- Bij het antwoord op de vraag inzake aftrek voor levensonderhoud kinderen is nu ook opgenomen waarom de bedragen van de LOK met ingang van 1 januari 2014 zijn verlaagd. Dit om een volledig beeld te schetsen.
- Bij het antwoord over de fraudegevoeligheid alleenstaande ouderkop in het KGB is toegevoegd dat Belastingdienst/Toeslagen bij twijfel over juistheid adresgegevens of ontbreken hiervan voorschot kan weigeren of aanpassen (dit conform de wet Aanpak Fraude Toeslagen en Fiscaliteit).

SP18 10.1.d (Aftrek levensonderhoud kinderen)

De leden van de fractie van de SP vragen hoeveel gezinnen en kinderen gedupeerd worden door het afschaffen van de aftrek levensonderhoud kinderen.

Volgens de meest recente cijfers van het belastingjaar 2012 hebben ruim 250.000 belastingplichtigen aftrek voor levensonderhoud kinderen. Deze belastingplichtigen worden dus geraakt door het afschaffen van die regeling. Het aantal kinderen waarvoor de aftrek wordt genoten bedraagt naar schatting 365.000.

De gevolgen van het afschaffen van de aftrek levensonderhoud kinderen zijn meegenomen in de doorrekening van de inkomenseffecten van het wetsvoorstel (zie Tabel 7 in de Nota van Wijziging). Het mediane inkomenseffect van het wetsvoorstel voor de groep die de aftrek levensonderhoud kinderen heeft is -2½%. Bijna 20% heeft een negatief inkomenseffect van meer dan 5%. Voor ruim 40% is het inkomenseffect tussen -2% en -5%. Het inkomenseffect is afhankelijk van het marginale belastingtarief en eventueel gebruik van toeslagen (vanwege doorwerking in het toetsingsinkomen). Een belastingplichtige die de aftrekpost opvoert voor twee kinderen tussen 6 en 12 jaar zal als gevolg van het wegvallen van de aftrek voor levensonderhoud kinderen zijn belastbaar inkomen met € 2000 (uitgaande van bedrag in 2014) zien stijgen. Bij een marginaal tarief van 42% betekent dit een nadeel van € 840. Voor een belastingplichtige met één of meerdere kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar valt de aftrek per kind in deze leeftijdscategorie ten opzichte van 2014 € 1160 lager uit (netto gaat het om € 487 achteruitgang, uitgaande van een marginaal tarief van 42%). Voor belastingplichtigen die (nagenoeg) geheel het onderhoud voor een kind in de leeftijdscategorie 18 tot 21 jaar voor hun rekening nemen, kan de vermindering van de aftrek ten opzichte van 2014 oplopen tot maximaal € 3000 per kind in deze leeftijdscategorie (netto achteruitgang € 1260 bij een marginaal tarief van 42%). Het gaat hierbij overigens om uitzonderlijke gevallen waarbij het kind de leeftijd van 18, 19 of 20 jaar heeft, uitwonend is en geen studiefinanciering krijgt of ander inkomen geniet, waarbij de ouders 90% of meer van de kosten – waarbij de feitelijke kosten minimaal € 750 per kwartaal bedragen – voor hun rekening nemen. Overigens is het zo dat als gevolg van uitgewerkt overgangsrecht in de sfeer van de kinderbijslagwetgeving (verband houdend met de versoering van die wetgeving in 1995) de aftrekbare bedragen voor levensonderhoud kinderen met ingang van 1 januari 2014 in neerwaartse zin zijn bijgesteld.

Het vervallen van de aftrek voor levensonderhoud kinderen kan tot gevolg hebben dat de financiële bijdrage van de alimentatieplichtige moet worden aangepast. In de getoonde inkomenseffecten is hier geen rekening mee gehouden. Een nadere bepaling van het alimentatiebedrag kan het inkomenseffect aanmerkelijk beperken voor die ouders die gebruik maken van de aftrek. Overigens is het zo dat ook andere maatregelen uit dit wetsvoorstel van invloed kunnen zijn op de hoogte van de financiële bijdrage van de alimentatieplichtige. Ook met deze invloed is geen rekening gehouden.

*in dus
al 70%
minde
dan
2013*

*voor meerdere kinderen geldt toch ook
meerdere veel hogere aftrek. Van dat dus ook
veel hoger oplopen dan 300'4 kinderen en
marginale tarief 52%*

De leden van de fracties VVD, SP, D66 en ChristenUnie informeren, mede naar aanleiding van het commentaar van de Belastingdienst, wat de regering gaat ondernemen om fraude met de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget te voorkomen en op te sporen. De Belastingdienst heeft aangegeven dat de hoogte van de alleenstaande-ouderkop fraude en oneigenlijk gebruik van deze regeling in de hand kan werken. De leden van de VVD fractie willen daarbij graag weten hoe de regering de werking van het GBA gaat optimaliseren en vragen of er daartoe overleg tussen de ministeries van SZW en BZK plaatsvindt. Voorts vragen zij of de mogelijkheid de alleenstaande-ouderkop te exporteren de kans op fraude of oneigenlijk gebruik vergroot. Verder vragen deze leden of, en zo ja, hoe, de regering het gebruik van en mogelijke fraude met de alleenstaande-ouderkop gaat monitoren.

De regering onderschrijft het door de Belastingdienst gesignaleerde risico dat er binnen het kindgebonden budget sprake is van een toename van het financiële belang voor alleenstaande ouders en daarmee van het frauderisico ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment bepaalt de aanwezigheid van een partner in de zin van de Awir alleen of bij de beoordeling van de draagkracht rekening wordt gehouden met één of met twee inkomens. In de toekomst wordt dit ook bepalend bij de beoordeling of een ouder alleenstaand is of niet.

Ook in de huidige regelingen voor alleenstaande ouders is een frauderisico aanwezig. De alleenstaande ouderkop vervangt immers de huidige aanvulling voor alleenstaande ouders in de minimumregelingen en het huidige fiscale voordeel voor werkende alleenstaande ouders. Ook bij de huidige regelingen hebben ouders er financieel belang bij om als alleenstaand te worden aangemerkt en is de beoordeling of iemand alleenstaand is grotendeels gebaseerd op het BRP (de Basisregistratie personen, de opvolger van de GBA).

In de nieuwe situatie is de controle -op alleenstaand zijn -, grotendeels afhankelijk van de kwaliteit van de gegevens van de gemeenten in de BRP. Belastingdienst/Toeslagen is voor de uitvoering van de controle en daarmee de uitbetaling hiervan dus ook afhankelijk. In de op 17 december 2013 door de Eerste Kamer aangenomen Wet aanpak fraude Toeslagen en Fiscaliteit¹ is wel de mogelijkheid opgenomen om bij gerede twijfel over juistheid adresgegevens of ontbreken hiervan, geen (of een aangepast) voorschot uit te betalen.² Om fraude bij de inkomensondersteuning voor alleenstaande ouders en de alleenstaande ouderkop in het kindgebonden budget zoveel mogelijk tegen te gaan zijn correcte en actuele BRP-gegevens ten aanzien van de woonsituatie van de ouder van groot belang.

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van deze gegevens ligt bij de houders van de desbetreffende basisregistratie, de gemeenten. De kwaliteit van de GBA/BRP staat al een aantal jaar hoog op de agenda van betrokken partijen. Uw Kamer heeft hierover op 23 mei 2013 een brief ontvangen van minister Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met een actieplan³. Dit plan heeft geresulteerd in een verbetering van de kwaliteit, hoewel een honderd procent sluitende registratie een na te streven doel blijft.

In de brief "Rijksbrede aanpak fraude" van 20 december 2013 heeft het kabinet een actieplan gepresenteerd met aanvullende maatregelen ter versterking van de aanpak van fraude met publieke middelen. Daarbij wordt ingegaan op de maatregelen die het kabinet neemt om de kwaliteit van de GBA/BRP te verbeteren maatregelen betreffende onder andere het investeren extra geld in opleidingen en examens van 1200 gemeentebesturen gericht op het bestrijden van fraude en 6000 extra huisbezoeken voor controle van adressen van ingezetenen door gemeenten.

¹ Kamerstukken II 2013/14, 33754, nr. 3

² Wet aanpak fraude Toeslagen en Fiscaliteit, Artikel 7: Indien gerede twijfel bestaat over de juistheid van het adresgegevens van de belanghebbende of indien dit gegeven ontbreekt, kan de Belastingdienst/Toeslagen afzien van het verlenen van een voorschot of een voorschot verlenen tot een ander bedrag dan volgt uit het eerste lid.

³ Kamerstukken II 2011/12, 27 859, nr. 65

Over de werking van de BRP vindt overleg plaats tussen de ministeries van SZW en BZK. Zo is de door minister van VenJ gestuurde brief "Rijksbrede aanpak fraude" mede namens de ministers van SZW en BZK verstuurd.

In het geval van export zal de Belastingdienst/Toeslagen de controle op de aanwezigheid van een partner in het buitenland optimaliseren door nauwe samenwerking met de SVB. De Belastingdienst/Toeslagen volgt voor het buitenland de toekenning door de SVB van de kinderbijslag. Periodiek worden de relatiegegevens (kind van, partner van) van deze groep tussen de SVB en de Belastingdienst/Toeslagen uitgewisseld.

Zoals in de "Rijksbrede aanpak fraude" is aangegeven hecht de regering groot belang aan de aanpak en monitoring van fraude. Vanzelfsprekend zal bij de monitoring van de regelingen ook de alleenstaande-ouderkop worden betrokken.